

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3765-7/23

Mostar: 18.01.2024. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar, rješavajući žalbu potencijalnog ponuđača SGM d.o.o. Zenica broj 266-1-1-208/23-SGM-1 od 11.12.2023. godine, izjavljenu na Tendersku dokumentaciju ugovornog organa JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar, u postupku javne nabavke: Nabavka i ugradnja videozida sa nosačima u KC Drivuša, na osnovu člana 93. stav (8), člana 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14 i 59/22) na sjednici Vijeća I. održanoj dana 18.01.2024. godine donio je

RJEŠENJE

1. Usvaja se žalba i poništava se tenderska dokumentacija predmetnog postupka javne nabavke, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 266-1-1-208-3-197/23 od 19.10.2023. godine i Isprawkama obavještenja o nabavci broj 266-1-1-208-8-238/23 od 30.11.2023. godine i broj 266-1-1-208-8-242/23 od 05.12.2023. godine.

2. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovaj organ će donijeti posebno rješenje

Obrazloženje

Ugovorni organ JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) je pokrenuo Otvoreni postupak javne nabavke - Nabavka i ugradnja videozida sa nosačima u KC Drivuša, za koji su Obavještenje o nabavci broj: 266-1-1-208-3-197/23 od 19.10.2023. godine i Isprawkama obavještenja o nabavci broj 266-1-1-208-8-238/23 od 30.11.2023. godine i broj 266-1-1-208-8-242/23 od 05.12.2023. godine, objavljeni na Portalu javnih nabavki.

Nakon objave tenderske dokumentacije, potencijalni ponuđač SGM d.o.o. Zenica (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu, koju je ugovorni organ u skladu sa članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, prosljedilo ovom organu kod kojeg je zaprimljena dana 20.12.2023. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena je dana 29.12.2023. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

Nakon detaljne analize tenderske dokumentacije, tačnije Tehničkog dijela: 2.1 Tehnička specifikacija primjetili smo da traženi zahtjevi upućuju na samo jednog proizvođača - LG. dostavljamo link na kojem se mogu uporediti specifikacije:

[Httpst://www.lg-informationdisplay.com/product/digital-signage/video-wall/55VSM5J](http://www.lg-informationdisplay.com/product/digital-signage/video-wall/55VSM5J)

Kao primjer navest ćemo i neke modele drugih proizvođača, koji po specifikacijama najviše odgovaraju traženom, ali ne mogu zadovoljiti barem jednu od zatijevanih stavki.

SHARP - MODEL NEC UN552VS

<https://www.sharpnecdisplays.eu/p/datasheet/en/datasheet/t/large-format-displays/video-wall-displays/rp/un552vs.pdf>

SAMSUNG MODEL VH55B-E

[https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung Video Wal Displays datasheet WEB 210106.pdf](https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung_Video_Wall_Displays_datasheet_WEB_210106.pdf)

PHILIPS MODEL 559MIRYV

https://www.usa.philips.com/c-p/559MIRYV_27/momentum-4k-hdr-display-with-ambiglow

HIK VISION MODEL DS-D2055LE-GUHK

<https://www.hikvision.com/en/products/display-and-control/led-video-walls/pro-series/ds-d2055le-g/>

Radi lakšeg poređenja podatke ćemo prikazati tabelarno.

TRAŽENI:

SPECIFIKACIJE PO

TENDERSKOJ

DOKUMENTACIJI: PROIZVOĐAČ: PROIZVOĐAČ: PROIZVOĐAČ: PROIZVOĐAČ:

	LG	SAMSUNG	SHARP	HIKVISION	PHILIPS
	MODEL:	MODEL:	MODEL: NEC	MODEL:	MODEL:
	55VM5J-H	VH55B-E	UN552VS	DS-D2055LE-GUHK	55BDL4107X/00
Display 55"					
podržana	55" Full HD	55" Full HD	55" Full HD	55" Full HD	55" Full HD
rezolucija					
Full HD	1920x1080	1920x 1080	1920x1080	1920x1080	1920x1080
1920x1080 ili više					
Rad u okruženju 24x7	24x7	24x7	24x7	24x7	24x7
Osvjetljenje minimalno	500 nit	700 nit	500 nit	500 nit	750nit
500nit					
Ukupna debljina okvira,					
odnosno ukupni razmak	1.74 mm	1.74 mm	0.88 mm	1.8 mm	0.88mm
Bezel to Bezel)					
Najviše 1,8 mm					
Tip panela: IPS					
(in-plane switching) ili					
VA (Vertical Alignment). IPS	IPS	IPS	S-IPS	IPS	IPS
Format slike na					
pojedinom displeju					

16:9.	16:9	16:9	16:9	16:9	16:9
Osvjetljenje: min.					
500 cd/m2 (nit)	500 cd/m2	700 cd/m2	500 cd/m2	500 cd/m2	700 cd/m2
Omjer kontrasta min.					
1.000:1	1000:1	1.000:1	>1700:1	1000:1 L	1100:L
Ugao gledanja (VxŠ)					
min. 178° x 178°	178° x 178°	178° x 178°	178° x 178°	178° x 178°	178° x 178°
Dubina/broj boja:					
najmanje 10 bit- 1.07					
milijardi boja	10 bit. 1.07	Ne ispunjava dubina boje 8 bita(potvrđeno od distributera)	Ne ispunjava	10 bit,1.07 B	1.07B
Životni vijek: min.					
50.000 sati	min 50 000 h	Ne ispunjava	Ne ispunjava	100.000 h	50 000h
Vrijeme odziva					
max. 8 ms					
rms		Ne ispunjava	8 ms	8 ms	8ms
Refresh rate 6011/ ili					
viša	60 Hz	Ne ispunjava	60 Hz	60 Hz	60 Hz
Anti-glare treatment (Haze):					
min. 28%	28%	28%	28%	28 %	28%

Mogućnost automatskog i/ili
ručnog poravnanja/
usklađenosti boja i
osvjetljenja svih display

modula video zida.	LG Smart Calibration	Samsung's Color Expert Pro	NEC Display Vall Calibraton	Factory Calibration	Ne ispunjava
Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima	CMS Ugrađen Lokalno planiranje sadržaja	Ne ispunjava	Ne ispunjava	Ne ispunjava	Ne ispunjava

Portovi minimalno:	HDMI; DP, 1xRJ45,1xHDMI,1xDP, 1xUSB,1xRS-232C	RJ4,HDMI, DP,RS232C USB input-only F/W upgrade	LAN, HDMI, DP, RS232C, USB	IR,RS232INx 1,RS232OUTx 1 VGAx1,DVIx 1, DPx1,USBx1	DVI-D(x1) VGA(analog D-Sub) (x1), Display Port 3(x1),HDMI, 2.0(x2),LAN RJ45 (1x2) Signal Loopthrough RJ45(x2),USB
--------------------	---	---	-------------------------------	---	--

Interni (built-in) ili
Eksterni (u OPS formatu)

Media player sa Instaliranom verzijom

Linux ili ekvivalentnog

operativnog sistema	OPS	Ne ispunjava	OPS	Ne ispunjava	Ne ispunjava
---------------------	-----	--------------	-----	--------------	--------------

Ambijentalni uslovi

rada. Gornja temperaturna

granica upotrebe +40° C ili više	40°C	40°C	40°C	40°C	40°C
----------------------------------	------	------	------	------	------

Ambijentalni uslovi

Rada. Donja temperaturna

granica upotrebe 0°C ili niže	0°C	0°C	0°C	0°C	0°C
-------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Ambijentalni uslovi rada.

Donja granica vlažnosti

10% ili niže	10%	10%	skladišna 10% radna 20%	10%	20%
--------------	-----	-----	----------------------------	-----	-----

Ambijentalni uslovi rada:

Gornja granica vlažnosti

80% ili više	80%	80%	skladišna 90% radna 80%	80%	80%
--------------	-----	-----	----------------------------	-----	-----

Napajanje AC 100-240

V 5011/.	AC 100-240V, 50/60Hz	AC 100-240V, 50/60Hz	Ne ispunjava	100-240VAC	AC 100-240 50/60Hz
----------	----------------------	----------------------	--------------	------------	--------------------

VESA standard za montažu 600 mm x 400 mm ili 400 mm x 400 mm	VESA 600x400 mm	VESA 600x400 mm	VESA 400x400 mm	VESA 400x400 mm	VESA 400x400 mm
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

usklađeno sa samostojećom

konstrukcijom koja se nudi.

Iz navedenog vidimo potpuna preklapanja tenderskom dokumentacijom zahtjevanih specifikacija sa modelom LG 55VM5J-H, što je protivno članu 54 stav (9) Zakona o javnim nabavkama koji glasi:

„(9) Osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekte ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti sa dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definisanje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.”

Interesantni su zahtjevi koji su specificirani kao eliminatorni u tehničkoj specifikaciji kao što je: "Ugao gledanja (VxŠ) min. 178° x 178°" za koji nije ostavljen prostor za odstupanja.

"Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima." što s tehničkog aspekta svrhe korištenja uređaja nije neophodno i ne treba biti eliminatoran kriterij.

Poznato je da član 102 Zakona o javnim nabavkama ukazuje da je ugovorni organ dužan je dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je donio odluku o pravima, preduzeo radnje ili propuštanja te proveo postupke, dok je s druge strane žalilac dužan bar učiniti vjerovatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, a što smo mi

žalbom i ukazali, a što potvrđuje i stav URŽ-a iznesen u rješenjima JN2-03-07-1 -141³-7/23 od 09.03.2023 i JN2-03-07-1-938-7/20 od 21.05.2020.

U konkretnom predmetu utvrdili smo da tehničke zahtjeve može ispuniti samo jedan proizvođač, pri čemu dodatno otežava nuđenje u postupku zahtjev tačke 7.3 tenderske dokumentacije da ponuđač posjeduje partnerski status kod proizvođača profesionalnih displeja koji se nude. To praktično znači da će u postupku dostaviti ponudu ponuđač koji ima partnerski status kod proizvođača LG.

U skladu sa svim navedenim, kako bi se povećala konkurentnost, a istovremeno ispunili funkcionalni zahtjevi video zida, potrebno je izmijeniti tendersku dokumentaciju na način da tehnička specifikacija glasi kako slijedi:

rb TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

- i Displav 55" podržana rezolucija full HD) 1920x1080 ili vise
- 2 Rad u okruženju 24\7
- 3 Osvjetljenje minimalno 500nit
- 4 Ukupna debljina okvira, odnosno ukupni razmuk (Combined Bezel Gap — Bezel to Bezel) najviše 1.8 mm.
- 5 Tip panela: IPS (in-plane switching) ili VA (Vertical Alignment).
- 6 Format slike na pojedinom displeju 16:9.
- 7 Osvjetljenje: min. 500 cd/m- (nit)
- 8 Omjer kontrasta min. 1.000:1
- 9 Ugao gledanja (V.Š) min. 178° x 178"
- to Dubina/broj boja: najmanje 8 bit
- 11 Životni vijek: min. 50.000 sati
- 12 Vrijeme odziva: max. 8 ms
- 1.7 Refresh rate 601 Iz. ili viša
- 14 Anti-glare treatment (Haze): min. 28"..
- 15 Podovi, minimalno: 1 x RJ45. 1 xHDMI. 1 x DP. 1 x USB. 1 x RS-232C
- 16 Interni (built-in) ili eksterni (u OPS formatu) media plat er, sa instaliranom verzijom Linux ili ekvivalentnog operativnog sistema.
- 17 Ambijentni oslovi rada: Gornja temperaturna granica upotrebe +40° C ili više
- 18 Ambijentni uslovi radnDonjn temperaturna granica upotrebe 0° C ili niže
- 19 Ambijentni uslovi rada: Donja granica vlažnosti 20% ili niže
- 20 Ambijentni uslovi rada: Gornja granica vlažnosti 80% ili više
- 21 Napajanje AC 100-240 V 5011/.
- 22 VLSA standard za montažu 600 mm \ 400 mm ili 400 mm x 400 mm usklađeno sa samostojećom konstrukcijom koja se nudi.

2. Ugovorni organ je u tački 7.3 tenderske dokumentacije zahtijevao da ponuđač posjeduje partnerski status kod proizvođača profesionalnih displeja koji se nude, a kao dokaz tome potrebno je priložiti potvrdu/certifikat izdatu od strane proizvođača.

Iz člana 49 Zakona o javnim nabavkama koji definite uslove Tehničke i profesionalne sposobnosti u postupku nabavke robe, kako je i definisan ovaj predmet (javna nabavka: ROBU), ni u jednoj odredbi nije predviđena autorizacija/certifikati/partnerski statusi. Ovaj zahtjev, bi bio jedino opravdan da je u pitanju neka posebna vrsta roba čija je prodaja Zakonom zabranjena bez ovlaštenja, što ovdje nije slučaj.

U mnogo ranije iznesenih stavova URŽ potvrđeno je da se u postupcima javnih nabavki ne mogu zahtijevati raznorazne varijante potvrda od proizvođača za nudenje robe kao što su partnerski statusi, autorizacije ili ovlaštenja. Tako je u Rješenju JN2-03-07-1-141-7/23 od 09.03.2023 iznio je sljedeći stav:

„Imajući u vidu da članom 49. Zakona o javnim nabavkama, nije propisano da ugovorni organ u postupku nabavke robe može zahtijevati ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog distributera kao uslov za učešće u postupku, ospreni uslov iz. tačke 6.6.2. tenderske dokumentacije je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama. Naime, zahtijevanjem autorizacije od proizvođača ili ovlaštenog distributera robe ograničava se konkurencija u postupku, te se narušava načelo slobodnog tržišta, jer ugovorni organ postavljanjem ovakvog zahtjeva praktično ograničava da se u postupku javne nabavke kao ponuđači pojave oni koji nisu proizvođači robe ili ekskluzivni distributeri. Ugovorni organ ne smije ograničavati aktivnu konkurenciju jer to predstavlja kršenje načela jednakog tretmana i nediskriminacije u postupku javne nabavke kao osnovnog principa u postupcima javnih nabavki. Prema Mišljenju Agencije za javne nabavke koje žalitelj navodi kao dokaz svojih navoda, autorizacija proizvođača ili dokaz da ponuđač ima ovlaštenje od proizvođača može biti opravdana samo u izuzetnim slučajevima, odnosno ako je materijalnim zakonom ili prirodom predmeta nabavke to opravdano. Imajući u vidu da ugovorni organ nije ponudio dokaze da je prema materijalnim propisu obavezan tražiti autorizaciju proizvođača za prodaju predmetne robe, niti da predmet nabavke isto opravdava, ovaj organ ističe da je pogrešan zaključak ugovornog organa da postavljeni uslov (da ponuđač može nuditi robu samo ako je ovlašten od proizvođača ili ovlaštenog distributera) predstavlja mjeru za osiguranje kvaliteta robe, te da je u skladu s članom 49. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama. Imajući u vidu navedeno, ovaj organ cijeni navod žalitelja osnovanim.”

Stoga ured za razmatranje žalbi je u ranijim rješenjima potvrdio stav da potvrde, ovlaštenja ili partnerski statusi kod proizvođača ne mogu biti uslov za kvalifikaciju u postupku javne nabavke, vidljivo iz:

-Rješenju .1 N2-03-07-1 -14 1 -7/23 od 09.03.2023

-Rješenje JN2-01 -07.1 -1 793-6/19 od 01.08.2019 godine

-Rješenje JN2-03-07-1-1392-8/19 od 04.07.2019 godine

-Rješenje JN2-03-07-1-857-6/16 od 08.09.2016 godine

Iz navedenog zahtjeva jasno se vidi ograničenje za dobavljače. Kako Ugovorni organ nema nikakve veze sa proizvođačem/distributerom već samo sa ponuđačem, koji za svoje usluge nudi garantni

rok kao i garanciju za dobro izvršenje ugovora, zahtjev za potvrdu o partnerskom odnosu sa proizvođačem se smatra apsolutno ograničavajući i u suprotnosti sa načelom aktivne i pravične konkurencije. Neosnovano se proizvođačima daje mogućnost monopola na tržištu javnih nabavki i da proizvođači prave dogovore ko i pod kojim uslovima može učestovati u javnoj nabavci. Ponuđači mogu nabavljati robu na razne načine i kroz sve vidove logistike koji su im dostupni, lokalno ili u inostranstvu, a za što daje garancije prema ugovornom organu sa kojim zaključuje ugovor. Proizvođač u konkretnom slučaju nema obaveze prema ugovornom organu pa tako ni partnerski status ne znači nikakvu sigurnost.

Da je navedeni uslov ograničavajući potvrđuju i ranije postavljena pitanja drugih ponuđača na portal javnih nabavki:

"30.11.2023. 1:43:53 pm

Poštovani,

U tački 7.3 Tenderske dokumentacije koja se odnosi na tehničku i profesionalnu sposobnost naveli ste da ponuđači trebaju ispuniti sledeće minimalne uslove koji se mogu potvrditi dokazima i/ člana 49 Zakona a to su:

a) da ponuđač posjeduje partnerski status kod proizvođača profesionalnih displeja koji se nude.

Moramo da napomenemo da traženi uslov nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama te da kao takav nije ni predviđen u članu 49 Zakona kojim je jasno i precizno navedeno šta ugovorni organ može zahtjevati od ponuđača.

Molimo Vas da izvršite izmjenu i dopunu tenderske dokumentacije te da navedeni uslov izbrišete kako bi osigurali aktivnu i pravičnu tržišnu konkurenciju na tržištu te kako ova TD ne bi bila u suprotnosti sa važećim Zakonom o javnim nabavkama."

"01.12.2023. 1:18:53 pm

Poštovani. Vi kao ugovorni organ imate pravo da definišete uslove za predmetnu nabavku, ali postavljeni uslovi i kriterijumi moraju biti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Uslovi za tehničku i profesionalnu sposobnost su predviđeni u ovom slučaju u članu 49. Zakona o javnim nabavkama te se uslov definisan u TD "Potvrda/certifikat kojim se dokazuje partnerski status" nikako ne može uzeti kao zakonit. Iz log razloga zahtjevamo da navedeni uslov i/h rišete i/ TD jer ćemo biti prinuđeni da podnesemo žalbu na tendersku dokumentaciju.

Ovako postavljen uslov je apsolutno ograničavajući i u suprotnosti sa načelom aktivne i pravične konkurencije."

"05.12.2023, 12:17:06 pm

Poštovani, "partnerski status nije nikakva garancija za kvalitet opreme i usluga te je sa ovim nezakonitim uslovom nemoguće eliministai kako vi kažete mogućnost pojave greške. To je nemoguće. Ovaj dokument nema nikakvu težinu i dobiće ga svaki kupac od prodavca ukoliko to zatraži.

Ukoliko ne izbrišete navedeni zahtjev u pogledu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti, koji nije u skladu sa zakonom i ZJN ga ne predviđa, obavještavamo Vas da ćemo u petak (08.12.2023) uložiti žalbu na tendersku dokumentaciju.

Lijep pozdrav"

Partnerskim statusom ne garantuje da će ponuđač izvršiti uspješnu montažu video zida. Partnerski status se obično i ne odnose na usluge montaže, već isključivo na distribuciju i prodaju uređaja. Bojazn ugovornog organa da ponuđač neće uredno izvršiti ugovorne može opravdavati zahtjev za dostavom dokumenta koji potvrđuje "partnerski status" kod proizvođača. jer ponovno ni taj document ne otklanja bojazn ugovornog organa. Tenderska dokumentacija također sadrži uslov da ponuđači imaju na raspolaganju najmanje jednu osobu sa validnim tehničkim certifikatom za ponudenu modularnu nosivu kontrakciju videozida. čime se osigurava da osposobljena osoba vrši montažu.

Prema svemu naprijed navedeno potrebno je izmijeniti zahtjev tenderske dokumentacije tako što će se tačka 7.3.1 i 7.3.2 pod a) brisati.

3. U tački 9.7.6 tenderske dokumentacije navedeno je da je dozvoljeno podugovaranje i ponuđači trebaju u obrascu za dostavljanje ponude navesti da li namjeravaju sklapati podugovor sa trećom stranom. Na stranici 21/39 i 22/39 tenderske dokumentacije u okviru izjave ponuđača navedeno je da ponuđači obavezno moraju navesti podatke ukoliko ponuđač ima namjeru podugovaranja:

- Dio ugovora koji se namjerava podugovarati: o predmet podugovora, o količina i o mjesto pružanja usluga, o vrijednost podugovorenih usluga o % od vrijednosti ugovora o način plaćanja Podugovarača (direktno ili indirektno))

Nadalje se navodi da ponuđač mora navesti naprijed navedene podatke, ukoliko ima namjeru dio ugovora podugovarati. čime je izjavio da ima jasnu namjeru podugovaranja. Ukoliko, ponuđač ne popuni gore navedena polja smatrat će se da ponuđač nema namjeru podugovaranja.

U članu 73 Zakona o javnim nabavkama navedeno je da podatke o podizvođaču dostavlja ponuđač kome je dostavljen ugovor, a ne ponuđač u postupku nudenja:

..(1) Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje. ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.

(2) Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorni organ dužan je u ugovor o javnoj nabavci unijeti tu odredbu kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.

(3) Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja pod u govora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. ovog zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača. ugovorni organ dužan je navesti objektivne razloge odbijanja.

(4) Nakon što ugovorni organ odobri podugovaranje. u skladu sa stavom (3) ovog člana. dobavljač kojem je dodijeljen ugovor dužan je prije početka realizacije podu govora dostaviti

ugovornom organu podugovor zaključen s podugovaračem. kao osnov za neposredno plaćanje podugovaraču, i koji kat) obavezne elemente mora sadržavati sljedeće:

- a) robu, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;
- b) predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
- c) podatke o podugovaraču. i to: naziv podugovarača. sjedište. JIB/IDB, broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.

(5) Dobavljač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora."

Ured za razmatranje žalbi Podružnica Mostar u rješenju JN2-03-07-1-390-8/18 od 26.04.2018 na strani 10 paragraf 3 naveo je:

„Imajući u vidu citiranu odredbu Zakona o javnim nabavkama. ovaj ugovorni organ ističe da je u fazi dostavljanja ponude jedino bitno da se ponuđač izjasni da li ima namjeru dio ugovora podugovaranjem prenjeti na treću stranu, kako bi ugovorni organ u ugovor o javnoj nabavci mogao unijeti u odredbu o podugovaranju, a koja će služiti kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača. S tim u vezi ovaj ugovorni organ ističe da se u tenderskoj dokumentaciji ne može zahtijevati od ponuđača da se unaprijed izjašnjavaju o podugovaraču. procentualnom dijelu ugovora koji namjeravaju prenieti na podugovarača. kao ni vrijednosti u KM bez PDV-a podugovora."

Također, u Modelu tenderske dokumentacije koji propisuje Agencija za javne nabavke, u tački 33 Podugovaranje navedeno je:

„U slučaju da ponuđač u svojoj ponudi naznači da će dio ugovora dati podugovaraču. mora se izjasniti koji dio (opisno ili procentualno) će dati podugovaraču. U ponudi ne mora identifikovati podugovarača. ali mora se izjasniti da li će biti direktno plaćanje podugovaraču.

Ukoliko u ponudi nije identifikovan podugovarač. izabrani ponuđač je dužan, prije nego uvede podugovarača u posao, obratiti se pismeno ugovornom organu za saglasnost za uvođenje podugovarača, sa svim podacima vezano za podugovarača."

U ovom predmetu nabavke ugovorni organ od ponuđača ne traži samo podatke o podugovaranju "opisno ili procentualno" već traži mnogo više podatka koji nisu traženi modelom tenderske dokumentacije niti zakonom u fazi izrade ponude:

o predmet podugovora.

o količina i

o mjesto pružanja usluga,

o vrijednost podugovorenih usluga o % od vrijednosti ugovora

o način plaćanja Podugovarača (direktno ili indirektno))

Dakle u toku pripreme ponude. ponuđači se mogu izjasniti namjeravaju li ne podugovarati, i da li će biti direktnog plaćanja ili neće ali nisu dužni identifikovati sve elemente podugovora koje ugovorni organ traži.

Shodno navedenom potrebno je brisati naprijed navedene tačke.

4. U tenderskoj dokumentaciji, preciznije u nacrtu ugovora (član II) piše da će se za neodobreno produženje ugovorenog roka za svaki dan Dobavljaču odbiti 1 % od ugovorene cijene,

a maksimalno 5% ugovorenog iznosa dok s druge strane visina zatezne kamate koju ugovorni organ plaća u slučaju kašnjenja sa plaćanjem računa prema dobavljaču je daleko manja i kreće se između 0.03 - 0.04% dnevno (Zakon o zateznoj kamati - Sl. glasnik RS. broj 61/18; Zakon o visini stope zatezne kamate - Sl. novine I Bi! I broj 18/20. Zakon o izmjenama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja - Sl. gl. B i 11: broj 100/13. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku Republike Srpske -Sl. glasnik RS. broj; 67/13. Prema uslovu koji ugovorni organ postavlja za kašnjenje u realizaciji, maksimalna ugovorna kazna će biti obračunata za 5 dana. dok s druge strane ukoliko ugovorni organ kasni sa plaćanjem 5 dana. naknada koju će dobiti ponuđač je neznatna. Obzirom da ne postoji reciprocitet davanja ugovornog organa i dobavljača potrebno je izmijeniti visinu ugovorne kazne na penale 0.03% dnevno. O obavezi postojanja reciprociteta davanja dvaju strana uputio je i ured za razmatranje žalbi u rješenju JN2-03- 07-1-2497-7/23 od 05.10.2023.

Insistiramo na obustavi postupka do rješavanja žalbe obzirom da tenderske neusaglašenosti sa Zakonom o javnim nabavkama značajno utiču na konkurenciju u postupku nabavke i narušavaju provođenje nabavke u skladu sa članom 3 Zakona o javnim nabavkama.Ž.

Žalitelj izražava namjeru da u slučaju da predmet bude proslijeđen na URŽ. izvrši uplatu naknade za pokretanje žalbenog postupka, pri čemu zahtijevamo povrat naknade za pokretnje žalbenog postupka u slučaju da je žalba usvojena na račun Raiffeisen banka d.d. 161 055 00331401 70

Ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama dostavio ovom organu izjašnjenje o navodima žalbe i dokumentaciju u vezi s predmetnim postupkom javne nabavke. Smatra da je žalba neosnovana i u svom izjašnjenju navodi sljedeće:

Ugovorni organ je uložio sve razumne napore da tendersku dokumentaciju ovog zahtjevnog projekta, na jednog on najhitnijih lokacija Ugovornog organa za nadzor i upravljanje, koji se radi jednom u 6 do 7 godina, pripremi tako da osigura pravičnu tržišnu utakmicu zainteresovanih kvalifikovanih ponuđača.

Ugovorni organ je u tehničkoj specifikaciji naveo minimalne zahtjeve, vodeći računa pri tome o mjestu i načinu instalacije videozida, kako slijedi:

- Kako je bitno da slika bude što konzistentnija, a uzimajući u obzir ograničenja budžeta, kao najveću prihvatljivu ukupnu debljinu okvira displeja smo naveli 1,8 mm.,
- Videozid se instalira u prazni prostor u zidu između operatorske sale i server sale, te je zahtjevana modularna nosiva konstrukcija,
- Videozid se instalira u prazni prostor u zidu između operatorske sale i server sale, te je zahtjevano da uređaji budu opremljeni senzorom temperature, kako bismo zaštitili skupu opremu od pregrijavanja koje bi moglo nastati uslijed kvara na sistemu hlađenje serverske sale.

- Operatorska prostorija je nedovoljno duboka, odnosno udaljenost operatera od videozida je relativno mala, zbog čega smo odlučili da tražena svjetlina bude 500 nit, kako bi obezbijedili što ergonomskije uslove rada našim operaterima.
- Operatorska prostorija je osvijetljena vještačkim svjetlom, ali postoji i značajna količina dnevnog svjetla, zbog čega je zahtjevano da displeji imaju maksimalan anirefleksni tretman (anti-glare treatment / haze).
- S obzirom da će videozid biti korišten u režimu 24/7, te da se iza videozida nalazi server sala sa velikom količinom opreme, koja generiše veliku količinu toplote, stava smo da je bitno imati mogućnost kalibracije parametara prikaza/slike (svjetlina, boja, oštrina, pozadinsko svjetlo itd) na displejima videozida, kako bi operaterima važne informacije bile prikladno prikazane, a oni mogli poduzimati akcije na osnovu informacija prikazanih na videozidu.

Također, nakon istraživanja tržišta, ustanovili smo da su danas dominantno dostupni modeli profesionalnih LCD-LED displeja za izgradnju videozidova dijagonale 55". S obzirom na raspoloživi prostor, ustanovili smo da se može ugraditi videozid formata 5 kolona sa 3 reda, veličine cca 600 cm (širina) sa 200 cm (visina).

Pored toga, u aktu pojašnjenja na zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije zaprimljenog na Portalu javnih nabavki od strane potencijalnog ponuđača, prihvatili smo prijedloge za korekciju tehničke specifikacije i napravili izmjenu tenderske dokumentacije i to kako bismo maksimalno osigurali pravičnu konkurenciju i otvorili mogućnost za učešće što većem broju ponuđača.

Prema nama dostupnim javnim informacijama, zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji zadovoljavaju profesionalni displeji većeg broja proizvođača, kako slijedi:

Samsung:

[https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung Video Wall Displays datasheet WEB 210106.pdf](https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung%20Video%20Wall%20Displays%20datasheet%20WEB%20210106.pdf)

Sharp/NEC:

<https://www.sharpnecdisplays.eu/p/ecme/en/products/details/t/large-format-displays/video-wall-displays/rp/un552vs.xhtml>

LG:

<https://www.lg-informationdisplay.com/product/digital-signage/video-wall/55VM5J-H>

Nadalje, modeli sve popularnijih proizvođača Hikvision (jedan od najvećih svjetskih proizvođača profesionalnih displeja velikog formata) i Vestel Visual Solutions (izuzetno brzorastući brend sa

sjedištem u Turskoj) zadovoljavaju tehničke zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji, što se može provjeriti na sljedećim zvaničnim stranicama proizvođača:

<https://www.hikvision.com/europe/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d2055le-q/>

<https://www.hikvision.com/europe/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d2055he-q/>

<https://www.vestelvisualsolutions.com/eu/products/video-wall/vw55b-2hb>

Model Sharp NEC UN552VS, suprotno tvrdnji datoj u stavci tabele "Dubina/broj boja: najmanje 10 bit - 1,07 milijardi boja" na stranici 3 vaše Žalbe, zadovoljava zahtjev za dubinom boje (1,07 milijardi, odnosno 10 bita), prema <https://www.sharpnecdisplays.us/products/displays/un552vs>.

Prema podacima do kojih smo uspjeli doći tokom istraživanja tržišta, profesionalni displeji velikog formata listom imaju tipični životni vijek od 50.000 sati, a potvrda se može pronaći na sljedećem linku https://www.sharpnecdisplays.eu/p/eeme/en/launch/rp/ledvsledvslaserprojection_xhtml (odjeljak It's a good life.), kao i na linku <https://insights.samsung.com/2022/05/23/the-truth-about-led-lifespan-and-the-longevity-of-your-display/> (odjeljak Swapping LCD for LED).

U vašoj Žalbi, na strani 5, stoji, citiramo:

Interesantni su zahtjevi koji su specificirani kao eliminatorni u tehničkoj specifikaciji kao što je: "Ugao gledanja (VxŠ) min. 178°x178°" za koji nije ostavljen prostor za odstupanja.

Podvlačimo da je zahtjev specificiran sa min., odnosno minimalno, a i vi ste u tabeli, na stranici 3 vaše Žalbe, jasno pokazali da svi modeli koje ste koristili u tabeli zadovoljavaju traženo.

Profesionalni LCD displeji imaju, što se može provjeriti u svima javno dostupnim dokumentima, uglove gledanja 178° x 178° (visina x širina), budući da je to karakteristika LCD matrica/panela koje se ugrađuju u ove uređaje.

S obzirom na veličinu videozida i broj profesionalnih displeja koji ga sačinjavaju, potrebno je osigurati mehanizam kalibracije videozida (boje, kontrast, svjetlina), kako bi se omogućili najbolji mogući ergonomski uslovi za operatore u KC Drivuša.

Razni proizvođači imaju razne metode kalibracije, pa tako Samsung ima Color Expert Pro i Color Expert Pro Mobile, Sharp NEC ima NEC Display Wall Calibrator i USB senzor za kalibraciju bez PC računara, LG ima Smart Calibration i tako dalje.

S toga smatramo da Žalioc, prije izjavljivanja bilo kojeg žalbenog navoda, najprije treba izvršiti detaljnu provjeru i analizu svih činjenica, preispitati i sagledati sve okolnosti pa tek potom dokazivati osnovanost svojih navoda, jer sve suprotno od toga dovodi do toga da imamo poput ovog, najblaže rečeno neutemeljenog navoda.

Na osnovu navedenog, ugovorni organ je za svaku stavku iz žalbenog navoda dokazao da postoji veći broj proizvođača koji zadovoljava zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji odnosno tehničkoj specifikaciji, te argumentirao pojedine stavke koje je žalitelj referencirao u svom žalbenom navodu.

Smatramo da je ovaj, prvi žalbeni navod u potpunosti paušalan i netačan i kao takvog ga ugovorni organ smatra neosnovanim.

Nadalje, kada je upitanju drugi žalbeni navod Ugovorni organ je otvoreni postupak - javna nabavka roba: „Nabavka i ugradnja videozida sa nosačima u KC Drivuša" pokrenuo kako bi zamijenio postojeći videozid star više od 7 godina, koji je na samom kraju eksploatacionog perioda. Ne umanjujući važnost drugih roba za koje ovaj Ugovorni organ provodi postupke nabavki, moramo naglasiti specifičnost i značaj videozida iz ovog slučaja koji je planiran za ugradnju u KC Drivuša koji ujedno predstavlja jednu od najhitnijih lokacija za nadzor i upravljanje u sistemu Ugovornog organa.

Pri tome, videozid je potrebno instalirati u otvor u zidu između serverske sale i operatorske sale i uz to ga povezati sa postojećim sistemima instaliranim u KC Drivuša, za što je dat i nacrt otvora zida kao i mogućnost ponuđačima da i sami obidu lokaciju, pregledaju prostor i uzmu dimenzije koje su im od značaja.

Uzimajući u obzir samu prirodu nabavke da se ovakav videozid nabavlja jednom u cca 7 godina, i da će njegova svrha zahtijevati naprednije preformanse od onoga što može da pruži obični display u skladu s tim je Ugovorni organ i definirao uslove koji će garantirati kvalitetnu nabavku i ugradnju predmetne robe.

Predmetni videozid se nabavlja u svrhu obavljanja 0-24h neprekidnog rada, odnosno nadzora što podrazumijeva kvalitetnu obradu videa i fotografija, jasnije, preglednije i žive slike sa mogućnošću prilagođavanja drugim uređajima, prenosa podataka različitih rezolucija i formata uz dugoročno manje troškove održavanja.

Uz to smatramo da je izuzetno bitno da odabrani ponuđač ima tehničku i profesionalnu sposobnost da isporuči, ugradi i izvrši podešavanja kompleksnog sistema videozida, sačinjenog od profesionalnih displeja velikog formata i poveže ga sa postojećim sistemima u KC Drivuša.

Prema dosadašnjem iskustvu sa održavanjem videozida ugovorni organ je imao situacije da su izvođači radova oštetili tri puta videozid, odnosno polomili tri display-a prilikom radova na

održavanju istih. Iz tih razloga smo primorani uraditi potpuno novu konstrukciju nosača display-a i tražiti partnerski status kao instrument koji će isfiltrirati samo ozbiljne ponuđače u cilju da se dobije kvalitetna oprema i usluga, te kako bi se eliminisala svaka mogućnost za pojavu greške.

Svakako, treba imati u vidu da globalni proizvođači, kroz svoje partnerske programe, omogućuju partnerima koje su odabrali pristup do klasificiranih, javno nedostupnih, informacija, proizvođačke podrške, te da listom insistiraju na stalnoj edukaciji partnera.

Na osnovu svega navedenog, zahtjevani partnerski status ponuđača ima isključivu svrhu da potvrdi da je ponuđač tehnički i profesionalno osposobljen, u smislu odredbi člana 49. tačka b).

Zakona o javnim nabavkama, da isporuči, ugradi i podesi profesionalne displeje velikog formata za videozid u vrlo složenom sistemu u KC Drivuša.

Kako bi ispoštovali sve principe Zakona te samim time kako ne bismo ograničili konkurenciju, zahtijevano je da ponuđač ima važeći partnerski odnos sa proizvođačem profesionalnih displeja velikog formata, bez dodatnog preciziranja nivoa partnerskog statusa. Prema istraživanju tržišta na istom postoji više ponuđača koji ispunjavaju traženi uslov.

Ugovorni organ smatra ovakav navod Žalioca potpuno netačnim, neosnovanim i paušalnim, prvenstveno iz razloga što su uslovi tenderske dokumentacije kreirani na način da se održi što veća konkurencija, a pri tome uzevši u obzir i samu specifičnost karaktera ove nabavke.

Posebno ističemo da nismo, znajući za odluke i rješenja Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi, koje Žalilac navodi u svom žalbenom navodu, tražili autorizaciju, odnosno ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog distributera, a koje Žalilac pokušava poistovjetiti sa partnerskim statusom.

Prema svemu navedenom, drugi žalbeni navod Žalioca je u potpunosti neosnovan.

Članom 53. stav (1) Zakona propisano je da je ugovorni organ dužan pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima, a kada je riječ o trećem žalbenom navodu i podugovaranju, ugovorni organ smatra da je i u tom dijelu tendersku dokumentaciju u potpunosti pripremio u skladu sa Zakonom i njegovim odredbama i shodno tome i taj navod odbacuje kao neosnovan.

Ukoliko se osvrnemo na član 73. Zakona koji decidno govori o podugovaranju koje Žalioc u ovom slučaju problematizuje, moramo naglasiti da ni u kom slučaju isti nije prekršen što se jednostavno može utvrditi na način da se pročita tačka 9.7.6. tenderske dokumentacije u kojoj je doslovno prepisan/prilagođen tekst iz Zakona i koji glasi:

„9.7.6 Ponuđačima je dozvoljeno podugovaranje. Ponuđači trebaju u obrascu za dostavljanje ponude navesti da li namjeravaju sklapati podugovor sa trećom stranom. Ponuđač sa najuspješnijom ponudom ne smije, bez prethodne pisane saglasnosti ugovornog organa, sa trećom

stranom sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora. Ugovorni organ će biti blagovremeno obaviješten, prije sklapanja podugovora, o elementima ugovora za koje se sklapa podugovor i o identitetu podugovarača.

Ugovorni organ će obavijestiti ponuđača o svojoj odluci u roku od petnaest (15) dana od prijema obavještenja o podugovaranju i navesti objektivne razloge ukoliko odbija odobriti takvu odluku. Ugovorni organ može provjeriti kvalifikacije podugovarača u skladu sa članom 44. Zakona. Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor, ukoliko se opredijeli za direktno plaćanje podugovaraču, dužan je da prije realizacije podugovora dostavi ugovornom organu podugovor koji obavezno sadrži sljedeće elemente propisane članom 73. stav (4) Zakona:

- dio roba koje će izvršiti podugovarač;
- predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe;
- podatke o podugovaraču i to: naziv podugovarača, sjedište, IDB/JIB broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.

Gore navedeni podaci iz podugovora su osnov za direktno plaćanje podugovaraču. Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora. “

Osim ovoga, jedino još Aneks 2 (Obrazac za ponudu) zahtijeva podatke kada je o podugovaranju riječ i to, konkretno na stranici 2 Aneksa 1 (Obrazac za ponudu), tačka 6. gdje izdvajamo sljedeći dio:

“...6. Podugovaranje (ukoliko ponuđač ima namjeru podugovaranja): Naziv i sjedište podugovarača (opciono):

(tačan naziv i adresa sjedišta podugovarača)

i obavezno popuniti ukoliko ponuđač ima namjeru podugovaranja: Dio ugovora koji se namjerava podugovarati:

(predmet podugovora, količina i mjesto pružanja usluga)

u iznosu od % vrijednosti ugovora.

(vrijednost podugovorenih usluga)

Plaćanje podugovaraču će se vršiti:

(navesti način plaćanja Podugovarača (direktno ili indirektno))

(ponuđač mora navesti naprijed navedene podatke, ukoliko ima namjeru dio ugovora podugovarati, čime je izjavio da ima jasnu namjeru podugovaranja. Ukoliko, ponuđač ne popuni gore navedena polja smatrat će se da ponuđač nema namjeru podugovaranja).“

Ukoliko Žaliocu nije bilo jasno kako i na koji način treba popuniti tačku 6. Aneksa 2, svakako je mogao, a nije, postaviti zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije, pri čemu je jasno vidljivo da tačku 6. Aneksa 2 prvenstveno popunjava ponuđač koji ima namjeru podugovaranja.

Nadalje, konkretno za naziv i sjedište podugovarača je u zagradi navedeno/pojašnjeno da ponuđač popunjava opciono, što znači da može, a i ne mora popuniti.

Ono što jeste bilo obavezno da se popuni jeste dio ugovora koji namjerava podgovoriti gdje je ostavljen prazan prostor (linija) da ponuđač to popuni na način opisno i procentualno (vrijednosno) i način plaćanja podugovarača, da li direktno ili indirektno.

U zagradama su čak navedena objašnjenja šta se u kojem dijelu popunjava ukoliko ponuđaču nije jasan pojam "dio ugovora" - opisno ili "dio ugovora" - procentualno u smislu vrijednosti podgovorenih usluga.

Nikakvu nejasnoću niti inovaciju ne vidimo u tom dijelu tenderske dokumentacije u odnosu na Zakon, niti u odnosu na dosadašnje mnogobrojne provedene postupke javnih nabavki ovog Ugovornog organa koje nikad niti jedan ponuđač nije problematizirao.

Ugovorni organ smatra da je u svemu ispoštovao član 73. Zakona, a također i Aneks 2 (Obrazac za ponudu) u potpunosti pripremio prema Modelu tenderske dokumentacije koji je propisala Agencija za javne nabavke, prema primjeru Aneksa 2 koji je doslovno preslikan u predmetnu tendersku.

Shodno navedenom, ugovorni organ u potpunosti odbacuje treći žalbeni navod kao neosnovan, jer je netačan i pogrešno protumačen od strane Žalioca.

Kada je upitanju posljednji, četvrti žalbeni navod smatramo da je neosnovan jer nema nikakvo argumentacijsko, a pogotovo ne Zakonsko uporište.

Pri tome, Žalioc zanemaruje član 271. Zakona o obligacionim odnosima kojim je upravo definiran način određivanja ugovorne kazne pri čemu stav 1) istog člana glasi: „Ugovorne strane mogu odrediti visinu kazne po svom nahođenju, u jednom ukupnom iznosu, u procentu ili za svaki dan zadoćenja, ili na koji drugi način".

To što Žalioc po svom ličnom nahođenju smatra da je ugovorna kazna visoka to ne može da znači da je definirana na nezakonit način, pri čemu Ugovorni organ ima diskreciono pravo postaviti uslov kojim može sebe da zaštiti u smislu neizvršavanja obaveza od strane ponuđača.

Sam Žalioc pokušava uskratiti pravo Ugovornog organa da definira ugovornu kaznu, time što on po svom ubjedenju sam sebi definira visine kazne koju bi trebalo uvrstiti u nacrt ugovora po kojoj bi bio kažnjavao, što u najmanju ruku predstavlja apsurd.

Ističemo, da se uslovi ugovora prevashodno odnose na Dobavljača s kojim se zaključi ugovor, te da pri tome rok za nabavku i period trajanja ugovora iznosi 12 (dvanaest) mjeseci, računajući od dana dostavljanja garancije za uredno izvršenje ugovora, što je za ovu vrstu nabavke i više nego

dovoljan period da se izvrše sve obaveze definirane ovim ugovorom što iole odgovornom i profesionalnom Dobavljaču ne predstavlja nikakvu poteškoću.

Osim toga, likvidne štete i penali se odnose na neodobreno produženje roka čije se produženje nikakvim valjanim dokazima ne može opravdati, a koje su na isti način definirane od strane Ugovornog organa, poučenog i sa prethodnim iskustvom na brojnim drugim ugovorima koje je zaključio, a pri čemu to neodobreno produženje roka nanosi izravnu štetu Ugovornom organu. Naglašavamo da bi se likvidne štete i penali aktivirale Dobavljač mora biti maksimalno neprofesionalan, nemaran i prekršiti sve bitne uslove ugovora koji bi mogli dovesti, i pored dovoljno relaksiranih rokova, do neodobrenog produženja roka, prema tome ni u kom slučaju se ne može reći da visina kazne u tom slučaju nije srazmjerna nabavci i uslovima pod kojim se ona aktivira.

Pri tome, Žalioc ni u jednom trenutku nije iskoristio svoje pravo, ukoliko mu nije jasna ugovorna kazna, da postavi zahtjev za pojašnjenjem tenderske dokumentacije nego izravno u žalbi pokušava ili da je eliminiše, ili da je sam sebi definira, ili umanjuje do te mjere da Ugovorni organ nema sredstva zaštite u slučaju neopravdanog produženja ugovorenog roka što povlači sumnju zašto Žalioc odnosno potencijalni ponuđač u ovoj fazi tenderske procedure u kojoj još nije došlo ni do zaprimanja ponuda, problematizira visinu kazne u slučaju neodobrenog produženja roka.

Shodno svemu navedenom, četvrti žalbeni navod je u potpunosti neosnovan.

Prema svemu navedenom, žalbu smatramo neosnovanom u svim svojim navodima.

Molimo da Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine uzme u obzir izjašnjenje Ugovornog organa te da donese odluku kojom se žalba odbacuje kao neosnovana.

Ovaj organ je u skladu sa članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dopisom broj JN2-03-07-1-3765-4/23 od 21.12.2023. godine dostavio žalitelju izjašnjenje ugovornog organa radi eventualnog očitovanja na isto. Žalitelj je dostavio odgovor na izjašnjenja ugovornog organa u kojem ističe:

Tehnička specifikacija tenderske dokumentacije ograničena je samo na jednog proizvođača LG. Žalbom smo predstavili nekoliko modela svetskih proizvođača od koji niti jedan ne može ispuniti sve postavljene uslove. Na našu žalbu Ugovorni organ je dostavio izjašnjenje ali je propustio utvrditi da i modeli koje ugovorni organ predlaže također ne ispunjavaju uslove tehničke specifikacije tenderske dokumentacije. Jedini cilj oko postavljene tehničke specifikacije je smanjenje konkurencije u postupku javne nabavke protivno članu 3 Zakona o javnim nabavkama. Samo proizvođač LG može ispuniti sve uslove tehničke specifikacije.

Ugovorni organ je u obrazloženju na žalbu navodi, ali propušta utvrditi da ipak i predloženi modeli ne ispunjavaju sve uslove tenderske dokumentacije:

„Prema nama dostupnim javnim informacijama, zahtjeve navedene u tenderskoj dokumentaciji zadovoljavaju profesionalni displeji većeg broja proizvođača, kako slijedi”

Te u izjašnjenju se poziva na sljedeće web linkove katalogske dokumentacije proizvođača: SAMSUNG:

[https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung Video Wall Displays datasheet.WEB 210106.pdf](https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung%20Video%20Wall%20Displays%20datasheet%20WEB%20210106.pdf)

SHARP/NEC:

<https://www.sharpnecdisplays.eu/p/datasheet/en/datasheet/t/large-format-displays/video-wall-displays/rp/un552vs.pdf>

LG:

<https://www.lg-informationdisplay.com/product/digital-signage/video-wall/55VSM5J>

HIKVISION

<https://www.hikvision.com/en/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d20551e-g/>

<https://www.hikvision.com/en/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d2055he-g/>

VESTEL

<https://vestelvisualsolutions.com/eu/products/video-wall/ww55b-2hb>

Radi lakšeg praćenja i razumijevanja, u nastavku dajemo, tabelarni prikaz specifikacija koje su zahtjevane tenderskom dokumentaciju i tehničkih karakteristima modela koje predlaže Ugovorni organ u izjašnjenju. Link za Samsung LCD sadrži više modela ali smo odabrali onaj koji ispunjava najviše karakteristika ali niti on ne može ispuniti sve zahtjeve tenderske dokumentacije.

Na stranici 35/39, tabela 2.2 opšte karakteristike tehničke specifikacije traženo je:

„Dubina/broj boja: najmanje 10 bit - 1.07 milijardi boja Životni vijek: min. 50.000 sati Vrijeme odziva: max. 8 ms Refresh rate 60Hz ili više

Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima.

Interni (built-in) ili eksterni (u OPS formatu) media player, sa instaliranom verzijom Linux ili ekvivalentnog operativnog sistema. “

U izjašnjenju ugovnog organa se navodi da model Samsung ispunjava uslove međutim detaljnim pregledom, citirani zahtjev nije naveden na predloženoj web stranici proizvođača, a dodatnim istraživanjem dobili smo informaciju od dobavljača daje dubina boje 8 bita što nije u skladu sa zahtjevom tenderske dokumentacije:

„Dubina/broj boja: najmanje 10 bit - 1,07 milijardi boja“.

DOKAZ: Ispis web stranice SAMSUNG:

https://displaysolutions.samsung.com/pdf/datasheet/5369/Samsung_Video_Wall_Displays_datasheet_WEB_210106.pdf

Jednako važi i za modele od proizvođača HIKVISION. Isti nema podatke o:

“Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima.

Interni (built-in) ili eksterni (u OPS formatu) media player, sa instaliranom verzijom Linux ili ekvivalentnog operativnog sistema. “

DOKAZ:

Ispis web stranice HIKVISION <https://www.hikvision.com/en/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d20551e-g/>;

<https://www.hikvision.com/en/products/display-and-control/lcd-video-walls/pro-series/ds-d2055he-g/>

Na dostavljenom linku za proizvođača VESTEL, pored činjenice da ne postoje podaci za donju granicu vlažnostij, jasno se vidi odstupanje za tražene zahtjeve:

„Dubina/broj boja: najmanje 10 bit - 1,07 milijardi boja

u tehničkoj specifikaciji za VESTEL model navedeno 1.06 B

„ VESA standard za montažu 600 mm x 400 mm ili 400 mm x 400 mm usklađeno sa samostojecom konstrukcijom koja se nudi. u tehničkoj specifikaciji za VESTEL model navedeno VESA 400x600.

DOKAZ: Ispis web stranice VESTEL <https://vestelvisualsolutions.com/eu/products/video-wall/ww55b-2hb>

Ugovorni organ je u obrazloženju dostavio link na kojem je dokazao da model proizvođača SHARP, ispunjava zahtjeve za životni vijek i dubinu boje, ali ovaj model i dalje ne ispunjava u potpunosti sve zahtjeve. Predloženi model ne ispunjava uslov:

„Ambijentni uslovi rada:Donja granica vlažnosti 10% ili niže“

Na katalogu je navedeno:

Operating Humidity [%] 20 to 80.

SGM

DOKAZ:

Ispis web stranice SHARP/NEC

<https://www.sharpnecdisplays.eu/p/datasheet/en/datasheet/t/large-format-displays/video-wall-displays/rp/un552vs.pdf>

S druge strane, model PROIZVOĐAČ: LG MODEL: 55VM5J-H u potpunosti ispunjava sve uslove tehničke specifikacije tenderske dokumentacije.

DOKAZ:

Ispis web stranice LG: <https://www.lg-inforinationdisplay.co.in/product/digital-signage/video-wall/55VSM5J>

Ugovorni organ nije dokazao u skladu sa članom 102 stav 2) Zakona o javnim nabavkama da postoji drugi tip, model, drugog proizvođača koji ispunjava sve uslove propisane tenderskom dokumentacijom.

U nastavku tabelarni prikaz tehničkih zahtjeva tenderske dokumentacije i karakteristika proizvođača iz kojeg je jasno vidljivo da samo PROIZVOĐAČ: LG MODEL: 55VM5J-H ispunjava sve uslove tehničke specifikacije.

Podsjećamo u rješenju JN2-03-07-1-938-7/20 od 21.05.2020. jasno je navedeno da Ugovorni organ mora dokazati da tehničke specifikacije mogu ispuniti is drugi ponuđači: „Naime, Ugovorno tijelo je bilo dužno u skladu sa članom 102. Stavak (2) Zakona o javnim nabavama u postupku pravne zaštite dokazati postojanje činjenica i okolnosti koje su zahtijevane u tenderskoj dokumentaciji, označavajući u dostavljenim katalogima proizvođača APATOR, BAYLAN, DIEHL, za koje tvrdi da su proizvođači vodomjera, karakteristike tih vodomjera koje odgovaraju zahtijevanim karakteristikama.“

Ugovorni organ nije označio u katalogima proizvođača koje predlaže dijelove u kojim je jasno da ispunjavaju sve uslove tenderske dokumentacije, a kako je vidljivo iz predložene tabele, ti proizvođači ne ispunjavaju uslove tenderske dokumentacije.

Sve navedeno upućuje da je žalbeni navod osnovan.

> Odgovor na izjašnjenje po žalbenom navodu 2.

Tenderskom dokumentacijom tražena je „a) potvrda/certifikat kojim se dokazuje da je ponuđač ostvario partnerski status od strane proizvođača profesionalnih displeja. Navedena

potvrda/certifikat mora biti izdata od strane proizvođača profesionalnih displeja koje ponuđač nudi u ponudi...

Kao opravdanje navedenog zahtjeva u izjašnjenju 01-01.3-8992-25/23 MZ Ugovorni organ pojašnjava: "Pri tome, videozid je potrebno instalirati u otvor u zidu između serverske sale i operatorske sale i uz to ga povezati sa postojećim sistemima instaliranim u KC Drivuša". Instalacija u otvor u zidu je zapravo fizička montaža u otvor na zidu, postavljanje na zid, što ne iziskuje nikakve posebne zahvate, dok s druge strane povezivanje sa "postojećim sistemima instaliranim u KC Drivuša" se ne odnosi na znanja o videozidu već na znanja o postojećim sistemima koji su instalirani. Nadalje, kao opravdanje Ugovorni organ se poziva na rijetko nabavljanje, što ne može biti razlog za uskraćivanje konkurencije u postupku. Uzimajući u obzir samu prirodu nabavke da se ovakav videozid nabavlja jednom u cca 7 godina, i da će njegova svrha zahtijevati naprednije performanse od onoga što može da pruži obični display u skladu s tim je Ugovorni organ i definirao uslove koji će garantirati kvalitetnu nabavku i ugradnju predmetne robe. Predmetni videozid se nabavlja u svrhu obavljanja 0-24h neprekidnog rada, odnosno nadzora što podrazumijeva kvalitetnu obradu videa i fotografija, jasnije, preglednije i žive slike sa mogućnošću prilagođavanja drugim uređajima, prenosa podataka različitih rezolucija i formata uz dugoročno manje troškove održavanja. Citirani navod se odnosi na karakteristike videozida, i bez obzira ko isporuči i montira videozid, on će imati karakteristike koje su definisane tehničkim listom robe, odnosno zahtjevima u pogledu tehničkih specifikacija robe. "kvalitetnu obradu videa i fotografija, jasnije, preglednije i žive slike sa mogućnošću prilagođavanja drugim uređajima, prenosa podataka različitih rezolucija i formata uz dugoročno manje troškove održavanja" se odnosi na karakteristike uređaja i sertifikat poput "partnerski status od strane proizvođača profesionalnih displeja" ne utiče na kvalitet i karakteristike robe koja se isporučuje.

Nadalje navodi se u izjašnjenju da ugovorni organ smatra da je „izuzetno bitno da odabrani ponuđač ima tehničku i profesionalnu sposobnost da isporuči, ugradi i izvrši podešavanja kompleksnog sistema videozida, sačinjenog od profesionalnih displeja velikog formata i poveže ga sa postojećim sistemima u KC Drivuša."

Posjedovanje "partnerski status od strane proizvođača profesionalnih displeja" ne potvrđuje da ponuđač ima "tehničku i profesionalnu sposobnost da isporuči, ugradi i izvrši podešavanja kompleksnog sistema videozida, sačinjenog od profesionalnih displeja velikog formata i poveže ga sa postojećim sistemima u KC Drivuša". Partnerski status mogu imati samo dobavljači, preprodavači robe, koji ne nude usluge ugradnje, povezivanja... Partnerski status je širok pojam, i ne znači da će ponuđač za obavljanje usluga angažovati lica koja su osposobljena da izvrše usluge i radove tražene tenderskom dokumentacijom. Dokument "Partnerski status" samo umanjuje konkurenciju u postupku nabavke bez da daje dodatni kvalitet samoj nabavci. Ugovorni organ daje paušalan navod, koji nije utemeljen, jer ugovorni organ i nema saznanja o istom: "Svakako, treba imati u vidu da globalni proizvođači, kroz svoje partnerske programe, omogućuju partnerima koje su odabrali pristup do klasificiranih, javno nedostupnih, informacija, proizvođačke podrške, te da

listom insistiraju na stalnoj edukaciji partnera. Na osnovu svega navedenog, zahtjevani partnerski status ponuđača ima isključivu svrhu da potvrdi da je ponuđač tehnički i profesionalno osposobljen, u smislu odredbi člana 49. tačka b) Zakona o javnim nabavkama, da isporuči, ugradi i podesi profesionalne displeje velikog formata za videozid u vrlo složenom sistemu u KC Drivuša. " Ugovorni organ nema saznanja o obliku ugovaranja "partnerskog statusa", koje su to obaveze i prava koje ugovorne strane takvog pravnog odnosa preuzimaju, i zasigurno se takvi uslovi razlikuju od proizvođača do proizvođača. Ugovorni organ snagu određivanja ko će učestvovati u javnoj nabavci pebacuje na proizvođače koji određuju kome će dodijeliti partnerski status za potrebe ovog tendera, pri čemu ti isti proizvođači ne odgovaraju za uspješnu realizaciju ugovora, nisu ugovorna strana i ne mogu odgovarati u slučaju neuspješne realizacije ugovora. Ugovorni organ zasniva ugovorni odnos sa ponuđačem i u tom smislu ponuđač ima slobodu da angažuje fizička ili pravna lica koja posjeduju potrebna znanja za uspješnu realizaciju ugovora. U nastavku ugovorni organ navodi: "Prema istraživanju tržišta na istom postoji više ponuđača koji ispunjavaju traženi uslov. " Međutim, iz ranije datog pregleda žalbenog navoda 1, jasno se da niti modeli predloženi od strane ugovornog organa ne ispunjavaju sve uslove tehničke specifikacije. U konačnici Ugovorni organ potvrđuje da poznaje dosadašnje stavove i mišljenja URŽ i AJN po pitanju autorizacija ali ukazuje da "drugim nazivom" traži isto: „Posebno ističemo da nismo, znajući za odluke i rješenja Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi, koje žalilac navodi u svom žalbenom navodu, tražili autorizaciju, odnosno ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog distributera, a koje Žalilac pokušava poistovjetiti sa partnerskim statusom. " Ovlaštenje proizvođača, ovlašteni distributer ili partnerski status je drugim riječima nazvano ali je ista suština, a to je da se ograničavanje za nudenje u postupku nabavke stavlja u ruke proizvođačima bez mogućnosti da ponuđač angažuje resurse u kanalima koji su mu dostupni.

Žalbom citirana rješenja i mišljenja Agencije za javne nabavke potvrđuju da nije opravdan zahtjev za dostavom dokumenata koje izdaju proizvođači na ime ponuđača jer se time ograničava konkurencija u postupku, formira monopol proizvođača, gdje proizvođač diktira ko će učestovati u nabavci a ne ostavlja prostor za takmičenje ponuđača istog proizvođača.

Sve navedeno upućuje daje žalbeni navod osnovan.

> Odgovor na izjašnjenje po žalbenom navodu 3.

Ugovorni organ navodi „Ono što jeste bilo obavezno da se popuni jeste dio ugovora koji namjerava podugovoriti gdje je ostavljen prazan prostor (linija) da ponuđač to popuni na način opisno i procentualno (vrijednosti) i način plaćanja podugovarača, da li direktno ili indirektno. " međutim pored navedenog traženo je od ponuđača da popune i [podatke o količini i mjesto pružanja usluga] što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Sve navedeno upućuje da je žalbeni navod osnovan.

> Odgovor na izjašnjenje po žalbenom navodu 4.

Ugovorni organ nije dao obrazloženje na činjenicu da će se maksimalna kazna istrošiti za 5 dana što je apsurdno, prevelik i neopravdan rizik za ponuđače. Nadalje, ne postoji reciprocitet dva davanja, i to ugovorne kazne za kašnjenje u isporuci i ugovorne kazne za zakašnjelo plaćanje. U Rješenju Ureda za razmatranje žalbi JN2-03-07-1-2497-7/23 od 05.10.2023, navod se odnosi na visinu ugovorne kazne, a jasno se ukazuje, jednako kao i u ovoj žalbi, da ista nije usklađena sa visinom stope zakonskom zateznom kamate. Navedenim se teret ugovora prekomjerno stavlja isključivo na jednu ugovornu stranu, dakle ne postoji reciprocitet dva davanja. Propisani zahtjev nije u skladu sa dobrim poslovnim običajima, načelom savjesnosti, poštenja i jednakosti strana u postupku, a sve u skladu sa članom 12. i 15. Zakona o obligacionim odnosima.

Ovaj organ prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje je u skladu s članom 109. Zakona o javnim nabavkama, utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena, izjavljena od ovlaštene osobe i osobe koja ima aktivnu legitimaciju.

Pored navedenog ovaj organ je prije razmatranja žalbe utvrđivao ispunjenost uslova u smislu odredbe člana 105. i člana 108. stav (4) Zakona o javnim nabavkama, te utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članova Zakona.

Žalba je djelimično osnovana

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim organom, izvedeni su dokazi na osnovu pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak.

Žalitelj osporava tendersku dokumentaciju navodeći da zahtjevi iz tehničke specifikacije upućuju na samo jednog proizvođača LG, upoređujući u tabelarnom prikazu zahtijevane tehničke karakteristike sa tehničkim karakteristikama uređaja proizvođača LG, Samsung, SHARP, Hikvinson i Philips.

S tim u vezi, ovaj organ ističe da žalitelju nije sporno da jedan uređaj i to uređaj proizvođača LG ispunjava zahtijevane tehničke karakteristike, a upoređujući postavljene zahtjeve iz tehničke specifikacije sa tehničkim karakteristikama uređaja proizvođača koje sam žalitelj prilaže tabelarno, ovaj organ je utvrdio da tehničke zahtjeve iz tehničke specifikacije a odnose se na Display 55" podržana rezolucija Full HD 1920x1080 ili više, rad u okruženju 24x7, Osvjetljenje minimalno 500 nit. Ukupna debljina okvira, odnosno ukupni razmak (Combined Bezel Gap - Bezel to Bezel) najviše 1,8 mm, Tip panela: IPS (in-plane switching) ili VA (Vertical Alignment), Format slike na pojedinom displeju 16:9, Osvjetljenje: min. 500 cd/m2 (nit), Omjer kontrasta min. 1.000:1, Ugao gledanja (VxŠ) min. 178° x 178° (koju ispunjavanju uređaju svih proizvođača LG, Samsung, SHARP, Hikvinson i Philips), Dubina/broj boja: najmanje 10 bit - 1,07 milijardi boja, Životni vijek: min. 50.000 sati, Vrijeme odziva: max. 8 ms, Refresh rate 60Hz ili viša, Anti-glare treatment (Haze): min. 28%, Mogućnost automatskog i/ili manualnog poravnanja/usklađenosti boja i

osvjetljenja svih display modula video zida, Portovi, minimalno: 1 x RJ45, 1 x HDMI, 1 x DP, 1 x USB, 1 x RS-232C, Senzor temperature, Ambijentalni uslovi rada Gornja temperaturna granica upotrebe +40° C ili više, Donja temperaturna granica upotrebe 0° C ili niže, Donja granica vlažnosti 10% ili niže, Gornja granica vlažnosti 80% ili više, Napajanje AC 100-240V 50Hz, VES standard za montažu 600 mm x 400 mm ili 400 mm x 400 mm usklađeno sa samostojećom konstrukcijom koja se nudi, pored uređaja proizvođača LG, za koji sam žalitelj tvrdi da ispunjava zahtijevane tehničke karakteristike. Ispunjava i uređaj proizvođača Hikvision, što je jasno vidljivo iz tabelarnog prikaza koji je sačinio sam žalitelj. Međutim, žalitelj je kod dvije zahtjevne karakteristike: Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima i Interni (built-in) ili eksterni (u OPS formatu) media player, sa instaliranom verzijom Linux ili ekvivalentnog operativnog sistema, u tabelarnom prikazu, naveo da uređaj proizvođača Hikvision ne ispunjava zahtjevanu karakteristiku, a ugovorni organ u smislu člana 102. stav (2) ZJN u postupku pred ovim organom ničim nije dokazao da uređaj navedenog proizvođača (Hikvision) ispunjava navedene zahtjeve, a što je bio dužan kako bi dokazao da na tržištu postoje najmanje dva proizvođača koja proizvode uređaje zahtijevanih tehničkih karakteristika, odnosno kako bi potvrdio da je u postupku javne nabavke robe koja nije roba široke potrošnje, kao u konkretnom slučaju, osigurana konkurentnost. Stoga ovaj organ primjenom principa tereta dokazivanja iz člana 102. ZJN, prema kome ugovorni organ mora dokazati, a žalitelj učiniti vjerovatnim, žalbeni navod cijeni osnovanim, budući da je žalitelj učinio vjerovatnim da je tehnička specifikacija pripremljena suprotno člana 54. stav (1) ZJN (koji propisuje da tehničke specifikacije svim kandidatima/ponuđačima moraju omogućiti jednak i nediskriminirajući princip nadmetanja), s obzirom da je pored tabelarnog prikaza uz odgovor na izjašnjenje ugovornog organa priložio i kataloge gore pomenutih proizvođača (među kojima i proizvođača Hikvision) iz kojeg ovaj organ nije mogao nesporno izvući zaključak da uređaj navedenog proizvođača ispunjava zahtjeve koji se odnose na Mogućnost rada automatske kalibracije u definiranim intervalima i Interni (built-in) ili eksterni (u OPS formatu) media player, sa instaliranom verzijom Linux ili ekvivalentnog operativnog sistema, što ide u prilog žalitelju s obzirom da žalitelj tvrdi da uređaj tog proizvođača ne ispunjava navedene zahtjeve, dok ugovorni organ nije dostavio nikakav dokaz kojim bi opovrgnuo tvrdnje žalitelja.

Žalitelj osporava uslov iz tačke 7.3 tenderske dokumentacije kojim se zahtijeva da ponuđač posjeduje partnerski status kod proizvođača profesionalnih displeja koji se nude, ističući da u postupku nabavke robe niti u jednoj odredbi ZJN nije predviđena autorizacija/certifikati/partnerski statusi.

Uvidom u tendersku dokumentaciju, ovaj organ je utvrdio da je istom propisano:

7.3.1. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove a koji se mogu potvrditi dokazima iz člana 49. Zakona, a to su:

a) da posjeduje partnerski status kod proizvođača profesionalnih displeja koji se nude.

7.3.2. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti će se izvršiti na osnovu jednog ili više dokaza:

a) potvrda/certifikat kojim se dokazuje da je ponuđač ostvario partnerski status od strane proizvođača profesionalnih displeja. Navedena potvrda/certifikat mora biti izdana od strane proizvođača profesionalnih displeja koje ponuđač nudi u ponudi.

Polazeći od žalbenog navoda kojim žalitelj osporava postavljeni zahtjev sa aspekta mogućnosti traženja autorizacije kod nabavke robe kao što je predmet konkretne nabavke, ovaj organ ističe da je autorizacija ovlaštenje kojim je proizvođač osposobio ponuđača da rukuje određenom robom od preuzimanja do isporuke, (jer se radi o robi za koju je nužno imati poseban režim skladištenja i distribucije) te da proizvođač u konačnici neće osporavati kvalitetu robe ili eventualne greške iz razloga što su kupljeni od neovlaštenog ponuđača koji nije provjeren od njega, a u konkretnom slučaju ugovorni organ je zahtjev definisao na način da traži da je ponuđač ostvario partnerski status od strane proizvođača profesionalnih displeja, što pravda potrebom za kvalitetom, što ovaj organ ne spori, odnosno ne spori potrebu ugovornog organa da osigura kvalitetnu nabavku, ali ističe da ugovorni organ u smislu člana 102. stav (2) ZJN nije dokazao da partnerski status sa proizvođačem osigurava kvalitet nabavke, a da nema ograničavajući karakter, budući da u izjašnjenju na žalbu samo paušalno navodi da prema istraživanju tržišta postoji više ponuđača koji ispunjavaju traženi uslov, ne dostavljajući konkretne dokaze za svoje tvrdnje. Stoga se navod žalitelja cijeni **osnovanim**, sa aspekta propusta ugovornog organa da dokaže da navedenim zahtjevom nije ugrožena konkurentnost.

Žalitelj osporava zahtjeve ugovornog organa koji se odnose na podugovaranje, navodeći da se u toku pripreme ponude ponuđači mogu izjasniti namjeravaju li ili ne podugovarati, i da li će biti direktnog plaćanja ili ne, ali nisu dužni identifikovati sve elemente podugovora koje ugovorni organ traži.

Uvidom u tendersku dokumentaciju, ovaj organ je utvrdio da je tačkom 9.7.6. propisano:

Ponuđačima je dozvoljeno podugovaranje. Ponuđači trebaju u obrascu za dostavljanje ponude navesti da li namjeravaju sklapati podugovor sa trećom stranom. Ponuđač sa najuspješnijom ponudom ne smije, bez prethodne pisane saglasnosti ugovornog organa, sa trećom stranom sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora. Ugovorni organ će biti blagovremeno obaviješten, prije sklapanja podugovora, o elementima ugovora za koje se sklapa podugovor i o identitetu podugovarača.

Ugovorni organ će obavijestiti ponuđača o svojoj odluci u roku od petnaest (15) dana od prijema obavještenja o podugovaranju i navesti objektivne razloge ukoliko odbija odobriti takvu odluku. Ugovorni organ može provjeriti kvalifikacije podugovarača u skladu sa članom 44. Zakona. Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor, ukoliko se opredijeli za direktno plaćanje podugovaraču, dužan je da prije realizacije podugovora dostavi ugovornom organu podugovor koji obavezno sadrži sljedeće elemente propisane članom 73. stav (4) Zakona:

- dio roba koje će izvršiti podugovarač;
- predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe;
- podatke o podugovaraču i to: naziv podugovarača, sjedište, IDB/JIB broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.

U tački 6. Izjave ponuđača u sklopu Obrasca za ponudu (Aneks 2), od ponuđača je zahtijevano da popune:

Naziv i sjedište podugovarača (opciono)

Dio ugovora koji se namjerava podugovarati (predmet, količina i mjesto pružanja usluge), vrijednost podugovorenih usluga (iznos) i procentualno (%), i način plaćanja podugovaraču (direktno ili indirektno).

Članom 73. Zakona o javnim nabavkama je propisano:

- (1) Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.
- (2) Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorni organ dužan je u ugovor o javnoj nabavci unijeti tu odredbu kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.
- (3) Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. ovog zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorni organ dužan je navesti objektivne razloge odbijanja.
- (4) Nakon što ugovorni organ odobri podugovaranje, u skladu sa stavom (3) ovog člana, dobavljač kojem je dodijeljen ugovor dužan je prije početka realizacije podugovora dostaviti ugovornom organu podugovor zaključen s podugovaračem, kao osnov za neposredno plaćanje podugovaraču, i koji kao obavezne elemente mora sadržavati sljedeće:
 - a) robu, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;
 - b) predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
 - c) podatke o podugovaraču, i to: naziv podugovarača, sjedište, JIB/IDB, broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.
- (5) Dobavljač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora.

Iz citirane zakonske odredbe proizilazi da je tačku 9.7.6. tenderske dokumentacije ugovorni organ definisao u skladu sa članom 73. ZJN, a kako član 73. stav (3) ZJN propisuje da elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. ovaj organ smatra da zahtjev ugovornog organa iz Obrasca za ponudu (Aneks 2) u kojem je ponuđačima ostavljen prazan prostor da identifikuju podugovarača (naziv i sjedište), dio ugovora koji se namjerava podugovarati (predmet, količina i mjesto), vrijednost podugovora (iznos) i procentualno (%), i način plaćanja podugovaraču (direktno ili indirektno), nije u suprotnosti sa navedenom odredbom, s obzirom da ista definiše da se navedeni podaci saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora, iz čega proizilazi da saopćavanje tih podataka u Obrascu za ponudu nije u suprotnosti sa zakonom, jer je blagovremeno, tj. prije sklapanja podugovora. Stoga se navod žalitelja odbija kao **neosnovan**.

Žalitelj osporavajući tendersku dokumentaciju navodi da u nacrtu ugovora (član 11) piše da će se za neodobreno produženje ugovorenog roka za svaki dan Dobavljaču odbiti 1 % od ugovorene cijene, a maksimalno 5% ugovorenog iznosa, dok s druge strane visina zatezne kamate koju ugovorni organ plaća u slučaju kašnjenja sa plaćanjem računa prema dobavljaču je daleko manja i kreće se između 0,03 - 0.04% dnevno (Zakon o zateznoj kamati - Sl. glasnik RS. broj 61/18; Zakon o visini stope zatezne kamate - Sl. novine FBiH broj 18/20. Zakon o izmjenama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja - Sl. gl. B i H: broj 100/13. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku Republike Srpske -Sl. glasnik RS. broj: 67/13), ističući da prema uslovu koji ugovorni organ postavlja za kašnjenje u realizaciji, maksimalna ugovorna kazna će biti obračunata za 5 dana, dok s druge strane ukoliko ugovorni organ kasni sa plaćanjem 5 dana. naknada koju će dobiti ponuđač je neznatna, pa s obzirom da ne postoji reciprocitet davanja ugovornog organa i dobavljača potrebno je izmijeniti visinu ugovorne kazne na penale 0.03% dnevno.

Uvidom u Nacrt ugovora (Aneks 6), ovaj organ je utvrdio da je istim propisano:

Za neodobreno produženje ugovorenog roka za svaki dan će se Dobavljaču odbiti 1 % od ugovorene cijene, a maksimalno 5% ugovorenog iznosa.

U vezi sa utvrđenim, ovaj organ ističe da žalitelj neosnovano navodi da visina zatezne kamate koju ugovorni organ plaća u slučaju kašnjenja sa plaćanjem računa prema dobavljaču se kreće između 0,03 - 0.04% dnevno. S druge strane ugovorni organ je u tenderskoj dokumentaciji predvidio ugovornu kaznu kao sredstvo obezbjeđenja.

Zakon o javnim nabavkama je lex specialis Zakon, predviđa supsidijarnu primjenu pravila upravnog postupka, te primjenu odgovarajućih odredbi Zakona o obligacionim odnosima na odgovornost ugovornih strana za ispunjavanje obaveza iz ugovora o javnoj nabavci.

Nadalje, odredba člana 270. stav (1) Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/1978; 39/1985, 45/1989 i 57/1989; "Službeni list RBiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994; i "Službene novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011; u daljnjem tekstu: **ZOO**) propisuje Povjerilac i dužnik mogu ugovoriti da će dužnik platiti povjeriocu određeni novčani iznos ili pribaviti neku drugu materijalnu korist ako ne ispuni svoju obavezu ili ako zadocni sa njenim ispunjenjem (ugovorna kazna).

Dalje, članom 271. stav (1) ZOO propisano je Ugovorne strane mogu odrediti visinu kazne po svom nahodjenju, u jednom ukupnom iznosu, u procentu ili za svaki dan zadocnjenja, ili na koji drugi način.

Članom 274. ZOO propisano je Sud će na zahtjev dužnika smanjiti iznos ugovorne kazne ako nađe da je ona nesrazmjerno visoka, s obzirom na vrijednost i značaj predmeta obaveze. Propisani uslov iz TD da; „Za neodobreno produženje ugovorenog roka za svaki dan će se Dobavljaču odbiti 1 % od ugovorene cijene, a maksimalno 5% ugovorenog iznosa“, prema shvatanju ovog organa je u skladu sa članom 271. stav (1) ZOO koji propisuje da ugovorne strane mogu odrediti visinu kazne po svom nahodjenju, u jednom ukupnom iznosu, u procentu ili za svaki dan zakašnjenja, ili na koji drugi način. Iz citirane odredbe člana 271. stav (1) ZOO proizlazi neosnovanost žalbenog navoda, te je jasno da je ugovorna kazna iz člana 11. Nacrta ugovora koji čini sastavni dio tenderske dokumentacije, propisana na zakonit način.

Imajući u vidu navedeno, očigledno je da je ugovorni organ prilikom propisivanja ugovorne kazne postupio u skladu sa citiranim zakonskom odredbom. Prema tome, kako je osporavana tačka Nacrta Ugovora sačinjena u skladu sa zakonom propisanim uslovima i u skladu sa ZOO, to je ugovorni organ pravilno propisao odredbe navedenog člana Nacrta Ugovora.

Ovakav zaključak ovaj organ nalazi i u stavu Suda Bosne i Hercegovine izraženog u Presudi. broj:

Sl 3 U 031449 19 U od 21. 10. 2020. godine kojim je navedeno: "Neosnovano tužitelj prigovara i TD u dijelu kojim je propisana ugovorna kazna. Naime, članom 20. nacrtu ugovora i članom 25. nacrtu okvirnog sporazuma, a koji su sastavni dio TD, ugovorni organ je propisao, da naručilac ima pravo naplatiti ugovornu kaznu u iznosu od 0,5% dnevno vrijednosti ugovorene pozicije radova održavanja iz predmjera i predračuna, a ugovorna kazna može iznositi najviše 10% od ukupne vrijednosti ugovorenih radova. Odredbom člana 271. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima je propisano, da ugovorne strane mogu odrediti visinu kazne po svom nahođenju u jednom ukupnom iznosu, u procentu, ili za svaki dan zadocnjenja ili na koji drugi način. Imajući u vidu navedeno, očigledno je; da je ugovorni organ prilikom propisivanja ugovorne kazne postupio u skladu sa citiranim zakonskom odredbom. Kako je ugovorni organ sačinio Tendersku dokumentaciju u skladu sa zakonom propisanim uslovima i u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, to je tuženi organ pravilno odlučio kada je i ovaj žalbeni prigovor odbio, kao neosnovan." Imajući u vidu navedeno, ovaj organ žalbeni navod **ocjenjuje neosnovanim.**

Imajući u vidu sve navedeno, ovaj organ ističe da su navodi žalitelja iz predmetne žalbe djelimično osnovani, zbog čega se žalba usvaja i poništava pobijana tenderska dokumentacija.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 2.000,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrolē i pōvrata naknada propisanih članom 108. Zakonā o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ riješio je žalbu kao u izreci ovog rješenja

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostaviti:

- SGM d.o.o. Zenica
- JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
- evidencija
- a/a

